



Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 45/11

Luksemburg, 12 maja 2011 r.

Wyrok w sprawie C-391/09

Malgožata Runevič-Vardyn i Łukasz Paweł Wardyn / Vilniaus miesto
savivaldybės administracija i in.

**Trybunał wypowiedział się w kwestii zapisu imion i nazwisk obywateli Unii w aktach
stanu cywilnego państwa członkowskiego**

*Prawo Unii nie stoi na przeszkodzie odmowie zmiany nazwisk i imion figurujących w aktach stanu
cywilnego, pod warunkiem, że odmowa taka nie ma charakteru powodującego poważne
niedogodności dla zainteresowanych*

Malgožata Runevič-Vardyn, urodzona w 1977 r. w Wilnie, jest obywatelką litewską. Należy ona do mniejszości polskiej na Litwie. Oświadczyła, że rodzice nadali jej polskie imię „Małgorzata” i nazwisko jej ojca „Runiewicz”. Twierdzi, że jej akt urodzenia z 1977 r. był sporządzony cyrylicą i dopiero w akcie urodzenia wydanym w 2003 r. imię i nazwisko zostały zapisane w ich formie litewskiej, mianowicie „Malgožata Runevič”. To samo imię i nazwisko figuruje również w jej paszporcie litewskim wydanym w 2002 r.

W 2007 r., po okresie pobytu i pracy w Polsce, wyszła za mąż w Wilnie za obywatela polskiego, Łukasza Pawła Wardyna. W akcie małżeństwa wydanym przez urząd stanu cywilnego miasta Wilna „Łukasz Paweł Wardyn” jest transkrybowane w formie „Lukasz Pawel Wardyn” – z użyciem reguł pisowni litewskiej bez modyfikacji diakrytycznej. Nazwisko małżonki ma formę „Malgožata Runevič-Vardyn”, co oznacza, iż użyto wyłącznie liter litewskich, wśród których nie figuruje litera „W”, także w przypadku nazwiska jej małżonka dodanego do jej własnego nazwiska. Małżonkowie zamieszkują obecnie wspólnie ze swoim synem w Belgii.

W 2007 r. Malgožata Runevič-Vardyn złożyła do urzędu stanu cywilnego miasta Wilna wniosek o zmianę imienia i nazwiska zawartych w jej akcie urodzenia na „Małgorzata Runiewicz” oraz o zmianę jej imienia i nazwiska zawartych w jej akcie małżeństwa na „Małgorzata Runiewicz-Wardyn”. Ponieważ wniosek ten został oddalony, małżonkowie wnieśli skargę do Vilniaus miesto 1 apylinkės teismas (pierwszy sąd rejonowy miasta Wilna, Litwa). Sąd ten zwrócił się do Trybunału z pytaniem, czy prawo Unii sprzeciwia się uregulowaniu państwa członkowskiego wprowadzającemu wymóg zapisu nazwisk i imion osób fizycznych w aktach stanu cywilnego tego państwa w formie zachowującej reguły pisowni języka urzędowego.

Trybunał zaznaczył w pierwszej kolejności, że dyrektywa 2000/43/WE¹ wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne nie ma zastosowania do sytuacji małżeństwa Wardynów, gdyż jej zakres stosowania nie obejmuje uregulowania krajowego dotyczącego zapisu nazwisk i imion w aktach stanu cywilnego. Chociaż dyrektywa zawiera odniesienie, w sposób ogólny, do dostępu do dóbr i usług oraz dostarczania dóbr i usług publicznie dostępnych, nie można uznać, że takie uregulowanie krajowe objęte jest pojęciem „usługi” w rozumieniu dyrektywy.

Następnie, jeżeli chodzi o postanowienia traktatu dotyczące obywatelstwa Unii, Trybunał przypomniał, że chociaż na obecnym etapie rozwoju prawa Unii przepisy regulujące zapis nazwiska i imienia w aktach stanu cywilnego należą do kompetencji państw członkowskich, państwa te są jednak zobowiązane do wykonywania tej kompetencji zgodnie z prawem Unii, a w

¹Dyrektywa Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (Dz.U. L 180, s. 22).

szczegółności postanowieniami traktatu dotyczącymi przyznanej każdemu obywatelowi Unii swobody przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich.

Trybunał zauważył, że imię i nazwisko osoby jest jednym z elementów składowych jej tożsamości i życia prywatnego, które podlegają ochronie na podstawie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Trybunał wypowiedział się w kwestii złożonego przez Malgożatę Runevič-Vardyn wniosku o zmianę jej imienia i nazwiska panińskiego w litewskich aktach stanu cywilnego. I tak, w sytuacji gdy obywatel Unii przemieszcza się do innego państwa członkowskiego i następnie zawiera związek małżeński w tym państwie, fakt, iż nazwisko i imię tego obywatela noszone przed zawarciem małżeństwa mogą być zmienione i zapisane w aktach stanu cywilnego jego państwa pochodzenia wyłącznie literami języka tego państwa członkowskiego, nie może stanowić traktowania mniej korzystnego niż to, które przysługiwało mu przed skorzystaniem z wprowadzonych traktatem ułatwień w zakresie swobodnego przemieszczania się osób. W konsekwencji **brak takiego prawa nie może zniechęcić obywatela Unii do wykonywania prawa do przemieszczania się przyznanych w traktacie i nie stanowi ograniczenia w tym zakresie.**

W odniesieniu do wniosku małżonków o zmianę, w litewskim akcie małżeństwa, nazwiska Ł. P. Wardyna dodanego do nazwiska panińskiego jego małżonki (Wardyn zamiast Vardyn), Trybunał nie wykluczył, że odmowa dokonania takiej zmiany może powodować niedogodności dla zainteresowanych. Niemniej jednak **odmowa taka może stanowić ograniczenie swobód przyznanych w traktacie wyłącznie, jeżeli ma charakter powodujący dla zainteresowanych „poważne niedogodności” na płaszczyźnie administracyjnej, zawodowej i prywatnej.** Do sądu krajowego należy ustalenie, czy odmowa zmiany wspólnego nazwiska małżonków może powodować dla zainteresowanych takie niedogodności. Jeżeli ma to miejsce, oznacza to ograniczenie swobód przyznanych w traktacie każdemu obywatelowi Unii. **Do sądu krajowego należy również ustalenie, czy odmowa taka uwzględnia słuszną równowagę występujących tu interesów,** a mianowicie, z jednej strony - prawo małżonków do poszanowania ich życia prywatnego i rodzinnego, a z drugiej strony - uzasadnioną ochronę przez dane państwo członkowskie jego języka urzędowego i jego tradycji. Trybunał stanął na stanowisku, że w niniejszej sprawie **nieproporcjonalny charakter odmowy uwzględnienia wniosków o zmianę wniesionych przez małżonków mógłby ewentualnie wynikać z faktu, że urząd stanu cywilnego miasta Wilna w tym samym akcie zapisał to nazwisko w odniesieniu do Ł. P. Wardyna z zachowaniem odpowiednich reguł pisowni polskiej.**

Jeżeli chodzi o wniosek Ł. P. Wardyna o zapisanie jego imion w litewskim akcie małżeństwa w formie zachowującej reguły pisowni polskiej, a mianowicie „Łukasz Paweł” (a nie Łukasz Paweł), Trybunał zauważył, że różnica pomiędzy zapisami litewskim i polskim polega na pominięciu znaków diakrytycznych nieużywanych w języku litewskim. Trybunał zaznaczył w tym kontekście, że znaki diakrytyczne są często pomijane w licznych czynnościach życia codziennego z powodów technicznych (związanych w szczególności z obiektywnymi trudnościami właściwymi systemom informatycznym). Ponadto osoba, która nie włada językiem obcym, często nie rozumie znaczenia znaków diakrytycznych. Jest więc mało prawdopodobne, by samo pominięcie takich znaków mogło powodować dla danej osoby rzeczywiste i poważne niedogodności, które prowadziłyby do powstania wątpliwości co do tożsamości, jak i autentyczności przedstawionych przez nią dokumentów. W konsekwencji Trybunał stwierdził, że **odmowa zmiany aktu małżeństwa obywatela Unii pochodzącego z innego państwa członkowskiego w taki sposób, by imiona tego obywatela były zapisane w tym akcie ze znakami diakrytycznymi, tak jak zostały one zapisane w aktach stanu cywilnego wydanych przez jego państwo członkowskie pochodzenia, i w formie zachowującej reguły pisowni języka urzędowego tego ostatniego państwa, nie stanowi ograniczenia swobód przyznanych w traktacie każdemu obywatelowi Unii**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z

orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106